

Byriæl Jensen: Paa § 27 er der ikke opført noget Beløb til Fripladser for ubemidlede Mænd og Kvinder paa Silkeborg Vandkuranstalt. Der er i de forløbne Aar bevilget 2,100 Kr. aarlig til Fripladser for saadanne Mænd og Kvinder, som ønskede at faa Ophold paa denne Anstalt, men ikke selv havde Raad til at afholde Udgifterne derved. Disse Fripladser ere blevene benyttede af Mænd og Kvinder fra alle Egne af Landet, Lærere, Husmænd, Syersker, Haandværkere o. s. v. Den Anerkendelse af Vandkuranstaltens Betydning, som ligger deri, at Statskassen bidrager til saadanne Fripladser, har ganske sikkert været betydelig medvirkende til, at Tilstrømningen til denne Anstalt efterhaanden er bleven større og større. Det er jo kun deres Tal, der selv have haft nogenlunde Raad til at afholde Udgifterne, som er forøget, hvorimod Antallet af dem, der ikke have haft Raad dertil, ikke er blevet forøget, fordi Antallet af Fripladser har været saa ringe. Efter de Oplysninger, der foreligge — og jeg holder mig ikke særlig til Oplysningerne fra vedkommende Læger, men mere til de Oplysninger, der foreligge fra dem, der have benyttet Anstalten — her det jo unægtelig ud til, at der kan opnaas fuldt ud lige saa gode Resultater ved et Ophold der som ved Ophold paa lignende Anstalter i Udlandet. Vi ere jo enige om fra alle Sider at ville søge at fremme alle nyttige Erhverv her i Landet, men dersom vi skulle det, er der en Ting, vi ikke maa glemme, nemlig at gøre, hvad der staar i vor Magt fra Lovgivningsmagtens Side for at holde Befolkningen sund. Man kan indvende, at adskillige fortrinsvis benytte en saadan Anstalt til Fornøjelse, men vi kunne være ganske rolige for, at saadanne fattige Mænd og Kvinder, som Fripladserne ere bestemte for, ikke ville besøge Anstalten for Fornøjelse, idet de nemlig ikke have Raad til uden tvingende Nødvendighed at lægge deres Arbejde til Side, medens de rejse til en saadan Anstalt. Hidtil har det Selstab, der har anlagt Anstalten, arbejdet uden at faa det mindste Udbytte af deres Aktier, og det er ogsaa en Selvfølge, at man ikke her fra Lovgivningsmagtens Side maa søge at berige et Aktieselskab. Men det er heller ikke Meningen. Det Raben-Levekaufte Fond, der hidtil har ydet Bidrag til Fripladser, kan paa Grund af sine Principper rimeligvis ikke fortsætte med et saadant Bidrag, saa det er ogsaa en af Grundene til, at man ikke gerne her fra maatte tage Bidragene bort fra denne Anstalt, og det saa meget mindre som mange have knyttet deres Forhaabninger netop til denne Anstalts Fremgang. An-

stalten er jo den eneste større Anstalt her i Landet, der benytter Vandkure som Helbredelsesmiddel, og da det vistnok uden Overdrivelse kan siges, at den staar paa Højde med de bedste i Udlandet — det er i alt Fald en Mening, som ikke er saa ualmindelig her i Landet — er der vistnok ogsaa rimelig Grund til at søge at støtte denne Sag fra Rigsdagens og Regeringens Side. Derfor vil jeg tillade mig at anbefale det ærede Finansudvalg at tage denne Sag under Overvejelse og opføre et Beløb paa Finansloven til 2den Behandling, helst paa mindst 2,700 Kr. Der er indsendt Andragende om denne Sag, som vil blive forelagt for Finansudvalget. Det er mig bekendt, at Regeringerne i andre Lande ogsaa støtte lignende Anstalter. Jeg har lagt Mærke til, at der paa § 27 er opført et Beløb paa 15,000 Kr. til fattige Børns Ophold paa Kjihospitalet paa Helsingør og endvidere et ekstraordinært Beløb paa 5,000 Kr. Jeg mener netop, at Statsstilbud til saadanne Anstalter ikke alene er en Belgering mod de fattige, der benytte saadanne Anstalter, men ogsaa en Belgering mod hele Samfundet. Derfor vil jeg varmt anbefale, at vi ogsaa ved Siden af dette Beløb gjorde noget for at faa fattige Folk hjælpne til Rette med Ophold paa Silkeborg Vandkuranstalt. Hermed skal jeg slutte.

B. Jørgensen: Det er nogle Bemærkninger, jeg vil gøre til nogle Poster paa Kultusministerens Budget; men da et Par tidligere Talere have omtalt enkelte af de Poster, som ogsaa jeg ønsker at omtale, skal jeg gøre disse Bemærkninger meget korte.

Paa § 21 er der jo opført et Beløb af 10,000 Kr. til Fremme af Aftenstoleundervisningen paa Landet. Jeg vil straks sige, at jeg er den højtærede Minister taknemmelig for, at han har foreslaaet dette Beløb, og jeg tvivler ikke om, at dette Beløb ogsaa vil blive vedtaget. Det er jo nu saa, at Skoleanordningen af 1814 bestemmer, at Lærerne ere forpligtede til at holde Aftenstole 2 Gange om Ugen, en Time hver Gang, og at Kommunerne have Forpligtelse til at holde Skolestuen opvarmet og belyst, men der ud over gaar Lærernes eller Kommunernes Forpligtelse ikke. Nu er det klart nok, at en Aftenstoleundervisning paa en Time ad Gangen, to Gange ugentlig med en Time hver Gang, ikke vil have nogen stor Betydning og heller ikke vil kunne samle de unge. Hvis derimod Aftenstolen kan blive holdt f. Eks. 3 Timer om Aftenen et Par Gange om Ugen, saa er det ganske sikkert, at saa vil Aftenstolen have stor Betydning for de unge,